

Kompetencje kluczowe

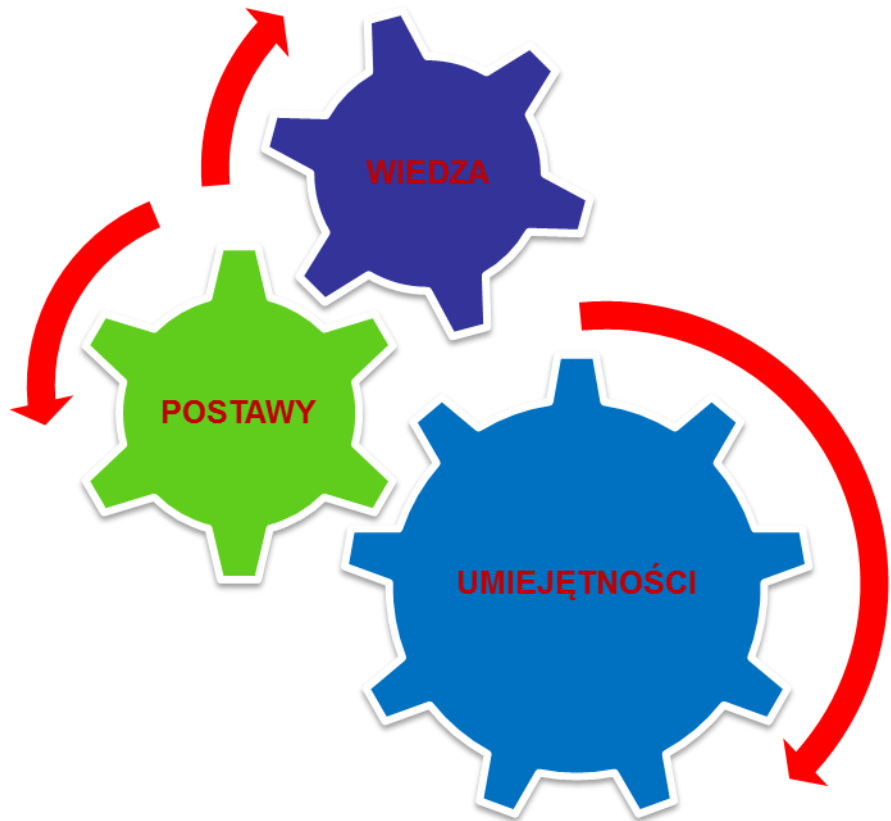
Kluczowe kompetencje to te, których potrzebujemy do:

- samorealizacji,
- rozwoju osobistego,
- przyjmowania aktywnej postawy obywatelskiej,
- osiągnięcia integracji społecznej,
- zatrudnienia.

Ustanowiono osiem kompetencji kluczowych:

- Porozumiewanie się w języku ojczystym
- Porozumiewanie się w językach obcych
- Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne
- Kompetencje informatyczne
- Umiejętność uczenia się
- Kompetencje społeczne i obywatelskie
- Inicjatywność i przedsiębiorczość
- Świadomość i ekspresja kulturalna

ROZWÓJ KOMPETENCJI KLUCZOWYCH W PROCESIE EDUKACJI

KOMPETENCJA 1

Porozumiewanie się w języku ojczystym

- to zdolność wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) oraz językowej interakcji w odpowiedniej i kreatywnej formie w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych – w edukacji i szkoleniu, pracy, domu i czasie wolnym.

Przykłady realizacji na lekcji języka polskiego:

- kształcenie zdolności wyrażania pojęć, myśli i uczuć w mowie, możliwość samodzielnego wypowiedzania się zdaniami na określony temat, prowadzenia dyskusji, uzasadniania swoich poglądów, przedstawianie argumentów (np. Sąd nad Balladyną, prof. Sonnenbruch – winny czy nie? – debata, sąd nad Antygoną; Rodzina Harpagona- modelowy wzór rodziny?-dyskusja w „studiu telewizyjnym”);
- wykonanie planszy, plakatu związanego z życiem i twórczością wybranego twórcy (np. mapa podróży Mickiewicza, plakat reklamujący sztukę Szekspira,

przygotowanie tomiku poezji, przygotowywanie lapbooków, udział w akcji BohaterOn – piszemy kartkę do powstańca);

- przedstawianie wyników prac na forum klasy;
- odgrywanie scenek dramatycznych (np. nad jeziorem Gopło, zapraszamy na dziady, W zamku księcia Kirkora);
- udział w lekcjach bibliotecznych (współpraca z Miejską Biblioteką Publiczną oraz brzeską filią Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej w Opolu);
- redagowanie dłuższych i krótszych form wypowiedzi oraz tekstów użytkowych, a także tekstów informacyjnych (np. przygotowanie informacji podawanych przez szkolny radiowęzeł);
- udział w różnorodnych konkursach literackich:
 - Ogólnopolski Konkurs Literacki „Giętkie pióro” z inspiracji słowem Z. Herberta,
 - Ogólnopolski Konkurs Literacki o św. Jadwidze,
 - Wojewódzki Konkurs „Opolska mama ma moc”,
 - Wojewódzki Konkurs „Ojczyznę w sercu noszę”
 - Ogólnopolski Zamkowy Turniej Poetycki,
 - Ogólnopolski Konkurs „Myśmy wciąż do Niepodległej szli...”
- innowacja ortograficzna („Doradztwo, czytelnictwo, bezpieczeństwo czy promocja zdrowia...Choć jest trudna ortografia, do każdego trafia”);
- redagowanie artykułów na stronę internetową;
- udział w akcji „Narodowe Czytanie” ;
- projekt edukacyjny („O mitologii słów kilka...”);
- projekt czytelniczy („Książka łączy pokolenia”);
- biblioteczki klasowe;
- spotkania autorskie;
- akcje „Cała Szkoła Czyta Dzieciom”;
- prowadzenie zajęć dydaktyczno – wyrównawczych i korekcyjno – kompensacyjnych;
- promowanie idei brookcrossingu;
- aktywne czytanie na przerwach;

KOMPETENCJA 2

Porozumiewanie się w obcych językach

- opiera się w znacznej mierze na tych samych wymiarach umiejętności, co porozumiewanie się w języku ojczystym – na zdolności do rozumienia, wyrażania i

interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) w odpowiednim zakresie kontekstów społecznych i kulturalnych (w edukacji i szkoleniu, pracy, domu i czasie wolnym) w zależności od chęci lub potrzeb danej osoby. Porozumiewanie się w obcych językach wymaga również takich umiejętności, jak mediacja i rozumienie różnic kulturowych. Stopień opanowania języka przez daną osobę może być różny w przypadku czterech kompetencji językowych (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) i poszczególnych języków oraz zależny od społecznego i kulturowego kontekstu osobistego, otoczenia oraz potrzeb lub zainteresowań danej osoby.

Przykłady realizacji na lekcji języka polskiego:

- realizacja programu „Kultura krajów anglosaskich z elementami kultury polskiej”;
- poszerzanie świadomości językowej uczniów (lekcje dotyczące zapożyczeń językowych, pochodzenia wyrazów; „Pożyczać czy nie pożyczać? - rzecz o anglicyzmach”);
- współpraca z nauczycielami języka angielskiego (przygotowanie do Konkursu Piosenki Angielskiej, pomoc przy przygotowaniu do Przeglądu Teatrów Obcojęzycznych);

KOMPETENCJA 3

Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne

obejmują umiejętność rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji. Istotne są zarówno proces i czynność, jak i wiedza, przy czym podstawę stanowi należyte opanowanie umiejętności liczenia. Kompetencje matematyczne obejmują – w różnym stopniu – zdolność i chęć wykorzystywania matematycznych sposobów myślenia (myślenie logiczne i przestrzenne) oraz prezentacji (wzory, modele, wykresy, tabele).

Przykłady realizacji na lekcji języka polskiego:

- wykonywanie zadań opartych na lekturze czasopism popularnonaukowych, albumów, atlasów, tekstów źródłowych (np. :opracowanie biografii pisarzy, śladami Adama Mickiewicza, wędrówka narodu Izraelskiego do Ziemi

Obiecanej, przygotowanie portfolio –autorzy lektur szkolnych, ciekawych książek na wakacje, bohaterów literackich);

- analizowanie i interpretowanie rysunków, schematów, tabeli, opracowane ankiet oraz analizowanie i interpretowanie wyników., drzewka decyzyjne;
- praca z tablicą interaktywną.;
- tworzenie własnych (literackich) gier planszowych;

KOMPETENCJA 4

Kompetencje informatyczne

- obejmują umiejętne i krytyczne wykorzystywanie technologii społeczeństwa informacyjnego (TSI) w pracy, rozrywce i porozumiewaniu się. Opierają się one na podstawowych umiejętnościach w zakresie TIK: wykorzystywania komputerów do uzyskiwania, oceny, przechowywania, tworzenia, prezentowania i wymiany informacji oraz do porozumiewania się i uczestnictwa w sieciach współpracy za pośrednictwem Internetu.

Przykłady realizacji na lekcji języka polskiego:

- przygotowywanie prezentacji multimedialnych;
- opracowanie ścieżki dźwiękowej oraz elementów scenografii do przedstawień teatralnych;
- korzystanie z komunikatorów (np.: tworzenie bloga Santiago, profil facebook Balladyny, szata graficzna w telefonie bohaterów „Kamieni na szaniec”);
- lekcje poświęcone korzystaniu z internetu (wady i zalety internetu, spotkanie np. z panią policjantką – pogadanka nt. cyberprzemocy);

KOMPETENCJA 5

Umiejętność uczenia się

- to zdolność konsekwentnego i wytrwałego uczenia się, organizowania własnego procesu uczenia się, w tym poprzez efektywne zarządzanie czasem i informacjami, zarówno indywidualnie, jak i w grupach.

Przykłady realizacji na lekcji języka polskiego:

- wykorzystywanie zróżnicowanych metod pracy (mapy mentalne, słuchowiska, metody aktywizujące, gry dydaktyczne, praca w grupach, konkursy :*Jeden z*

dziesięciu, *Kalambury*-, „*Kochamy Polskę*” *turniej mitologiczny*, *Familiada*, *Jaka tolektura?*), by ułatwić zapamiętywanie informacji uczniom o różnych stylach uczenia się;

- uczniowie rozpoznają swoje mocne i słabe strony, aby trafnie podjąć decyzję dotyczącą zaplanowania swojej ścieżki kariery;
- pomoc uczniom w zrozumieniu celu i sensu lekcji – na początku każdego zajęcia podawany jest cel lekcji w języku zrozumiałym dla ucznia oraz informacje, czego uczniowie nauczą się na tej lekcji (NACOBESZU);
- po sprawdzeniu każdy uczeń dostaje informację zwrotną, jakie wiadomości i umiejętności opanował, a jakie musi jeszcze utrwalić (OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE, wykorzystanie kostek edukacyjnych);

KOMPETENCJA 6

Kompetencje społeczne i obywatelskie

- są to kompetencje osobowe, interpersonalne i międzykulturowe obejmujące pełny zakres zachowań przygotowujących osoby do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, szczególnie w społeczeństwach charakteryzujących się coraz większą różnorodnością, a także rozwiązywania konfliktów w razie potrzeby. Kompetencje obywatelskie przygotowują osoby do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim w oparciu o znajomość pojęć i struktur społecznych i politycznych oraz poczucie się do aktywnego i demokratycznego uczestnictwa.

Przykłady realizacji na lekcji języka polskiego:

- role ucznia w społeczności klasowej: dyżurny, członek samorządu uczniowskiego lub aktor podczas uroczystości, imprez klasowych i szkolnych;
- rozwijanie kompetencji społecznych poprzez pomoc koleżeńską w nauce;
- poznanie znaczenia pracy i ważność wykonywanych zawodów (np.: podanie o pracę, cv – Skawiński stara się o posadę latarnika, O pomysłach na życie-praca w teatrze, Nowa pani – o specyfice pracy nauczyciela, Na czym polega praca w redakcji, Cechy dobrego reżysera i reportażysty);
- nabywanie wiedzy o przynależności do Polski i UE; udział w konkursach, quizach, filmach, wycieczkach i uroczystościach (przygotowywanie uroczystości, przedstawień upamiętniających wydarzenia ważne dla Polski i świata);

- lekcje poświęcone tolerancji, wolontariatowi (np.: przy okazji lektury „Oskar i pani Róża”, tekst „Na wózku”, „Wolontariusze wśród nas”, paczka dla Sybiraka, kartka do powstańca, udział w Ogólnopolskim Konkursie na opowiadanie olimpijskie; Dzieje Kresów Wschodnich...”-Wojewódzki Konkurs o Kresach Wschodnich);
- prowadzenie Rady Pedagogicznej na temat oceniania kształtującego;

KOMPETENCJA 7

Inicjatywność i przedsiębiorczość

- oznaczają zdolność osoby do wcielania pomysłów w czyn. Obejmują one kreatywność, innowacyjność i podejmowanie ryzyka, a także zdolność do planowania przedsięwzięć i prowadzenia ich dla osiągnięcia zamierzonych celów. Powinny one obejmować świadomość wartości etycznych i promować dobre zarządzanie.

Przykłady realizacji na lekcji języka polskiego:

- praca w grupach, metodą projektu (np. Co jedli i jak żyli nasi przodkowie – na podstawie „Krzyżaków-opracowanie jadłospisu dla naszego przodka; akcje Małego Sabotażu w „Kamieniach na szaniec”, teatr grecki – przygotowanie makiety teatru i masek teatralnych);
- przekład intesemiotyczny na j. polskim;

KOMPETENCJA 8

Świadomość i ekspresja kulturalna

- to docenianie znaczenia twórczego wyrażania idei, doświadczeń i uczuć za pośrednictwem szeregu środków wyrazu, w tym muzyki, sztuk teatralnych, literatury i sztuk wizualnych.

Przykłady realizacji na lekcji języka polskiego:

- recytacja wierszy podczas lekcji języka polskiego, udział w konkursach recytatorskich szkolnych i pozaszkolnych – osiąganie sukcesów (Konkurs Poezji Lwowskiej, Wojewódzki Konkurs Poezji Patriotycznej i Religijnej, Ogólnopolski Konkurs Krasomówczy, Wojewódzki Konkurs Poezji Jenieckiej);
- organizowanie wyjazdów do teatru;

- współpraca z instytucjami kulturalnymi (Brzeskie Centrum Kultury, Klub Garnizonowy, Miejski Ośrodek Kultury w Grodkowie, Muzeum Piastów Śląskich, biblioteki miejskie, Muzeum Jenieckie w Łambinowicach);
- prowadzenie zajęć teatralnych i wokalnych dla uczniów;
- udział w konkursach plastycznych i muzycznych(Festiwal Twórczości Artystycznej „Liść Dębu”, Powiatowy Festiwal Twórczości Artystycznej Szkół);
- przygotowywanie przedstawień teatralnych prezentowanych na forum szkoły jak i miasta (Jasełka na Zamku, Dzień Niepodległości, Święto Komisji Edukacji Narodowej, Konstytucja 3 Maja , Prymus Inter Patres, Gala ORŁY – pożegnanie gimnazjalistów ,Dzień Patrona i inne).

Wszystkie kompetencje kluczowe uważane są za jednakowo ważne, ponieważ każda z nich może przyczynić się do udanego życia we współczesnym społeczeństwie.

Opracowały:

Marzena Kuleba

Anna Nakonieczna

Beata Rudyk

Agnieszka Suska